

Fabrika guma

Kineska kompanija "Linglong" je u martu 2019. godine počela izgradnju fabrike automobilskih guma, da bi, u martu 2020. godine, Grad Zrenjanin je izdao investitoru, građevinsku dozvolu za prvu fazu izgradnje pomoćnih objekata u okviru fabričkog kompleksa fabrike guma.

Kako je ranije upozorio Regulatorni institut za obnovljivu energiju, građevinska dozvola je izdata suprotno propustima, jer pre toga nije bila urađena studija uticaja na životnu sredinu. Javna rasprava o studiji o proceni uticaja na životnu sredinu drugog dela fabrike guma Linglong u Zrenjaninu je održana bez prisustva zainteresovanih građana. S obzirom da ih nisu pustili da uđu, okupljeni su odlučili da svoje žalbe podnesu na pisarnici pokrajinskog sekretarijata za urbanizam. S obzirom na žalbe i ono na šta su nevladine organizacije ranije upozoravale, u pitanju je jedan od projekata koji bi mogli da nanesu znatnu štetu životnoj sredini, a koji se od počekta gradi mimo zakona.

Aktivisti iz Zrenjanina upozoravaju da zvanična studija o uticaju te fabrike na okolinu, koja tvrdi da projekt nije opasan po zdravlje i okolinu, nije obuhvatila bitne stvari o izgradnji postrojanje na svega dva kilometra od Carske bare, zaštićenog rezervata prirode.

Gradnja na Makišu

Uprkos protestima građana, nakon javne rasprave koja je održana bez prisustva građana, na sednici Skupštine grada Beograda usvojen je Plan detaljne regulacije Makiškog polja, kojim je omogućeno da se na tom području vodoizvorišta izgradi 4,5 miliona kvadrata stambeno-poslovnog prostora, podzemna železnica sa stanicama i depoom za metro. Oni čiji se glas na javnoj raspravi nije čuo, ako najveći problem za planirane gradnje na Makiškom polju naveli su ugrožavanje ključnih izvorišta za snabdevanje Beograda pijacom vodom. Arhitekta Dragoljub Bakić objasnio je ranije za Nova.rs da na Makišu ima oko 40 reni bunara, a glavna podzemna voda dolazi s brda na kom se nalaze Žarkovo i Železnik. Ti izvori i potoci do reni bunara prolaze preko 425 hektara gde je planirana gradnja.

Potpredsednik BK grupe Dragomir Karić izjavio je 25. januara da je ta kompanija odustala od gradnje Tesla grada na području Makiškog polja. To, međutim, ne znači ne sprečava da to uradi neki drugi investitor, jer je nakon usvajanja Plana put otvoren.

Spalionica u Vinči

Na samo 14 kilometara od centra glavnog grada Srbije nalazi se "Vinča", najveća "planina smeća" u Evropi, koja se prostire na oko 70 hektaragde i na kojoj se dnevno odlaže i po 1.500 tona smeća. Osim što, zbog čestih požara već decenijama doprinosi zagađenju vazduha, postoji i opasnost od kontaminacije samog tla, gde se podzemne vode zagađuju i

samim tim dolaze u kontakt putem pijaće vode do građana. Grad je odlučio da problem sa deponijom otpada reši tako što je u septembru 2019. Godine sklopio ugovor sa Suezom, francuski gigantom u oblasti upravljanja otpadom i vodom, za izgradnju spalionice. Plan za ovu deponiju uvršten je u Nacrt nacionalne strategije upravljanja otpadom.

Međutim, Inicijativa Ne davimo Beograd više puta je upozorila da ugovor sa Suezom krije činjenicu da je zapravo dogovorena privatizacija deponije u Vinči i izgradnja spalionice koja će doneti ogromne finansijske obaveze sa katastrofalnim posledicama na budžet grada, komunalne troškove građana i značajno povećati zagađenje vazduha. Pored svoje katastrofalne štetnosti po gradski i budžete građana, projekat sa sobom nosi ogromne rizike po zdravlje velikog broja ljudi.

Rio Tinto

Uprkos brojnim izveštajima o pustoši i uništenju koje Rio Tinto ostavlja svuda za sobom, i oštrom protivljenju Lozničana da se u njihovom kraju otvorи rudnik jadarita i proizvodi litijum, srpske vlasti su istrajne u nameri da dopuste ovoj rudarskoj kompaniji da kopa novootkriveni mineral litijum-borat i nanese nenadoknadivu štetu prirodnoj okolini.

Projektom "Jadar" kompanije Rio Tinto, koja planira da proizvodi litijum u blizini Loznice, biće obuhvaćeno preko 2.000 hektara zemljišta, a sedam do osam miliona evra godišnje, koliko bi država ubirala od eksploatacije litijuma, "bedna je suma" za gubitak tolikog zemljišta, ocenio je dekan Šumarskog fakulteta prof Ratko Ristić.

Advokat Novaković rekao je da je analizirao dokumentaciju i postupak koji je doveo do izdavanja određenih dozvola u korist Rio Tinta, među kojima su donošenje uredbe o Planu posebne namene za područje Jadra, kao i izveštaj o strateškoj proceni uticaja.

"Mi smo došli do mnogih pravnih činjenica koje ne govore mnogo u korist zakonitosti ovog postupka. Postoje brojne nepravilnosti koji ukazuju na to da Rio Tinto po srpskim zakonima nije mogao da dobije saglasnost u Strateškoj proceni uticaja", napomenuo je Novaković.

Dodao je i da je našao podatake o velikom broju postupaka i novčanih kazni koje je dobio Rio Tinto u raznim zemljama.

Izvor: nova.rs